

Ne budimo ovce, glasajmo za kozu!

Autor Zilli

Četvrtak, 29 Listopad 2015 07:25 - Ažurirano Četvrtak, 29 Listopad 2015 07:27

Nema dostupnih prijevoda.

Državno izborno povjerenstvo Republike Hrvatske objavilo je kandidature za izbor zastupnika u Hrvatski sabor po izbornim jedinicama na svojoj službenoj internetskoj stranici (vidi: <http://www.izbori.hr/ws/index.html?documentId=0C27F26CC372E647C1257ED8004490F2>

). Državno izborno povjerenstvo prihvatilo je ukupno 166 kandidacijskih lista (161 stranačkih i 5 neovisnih lista; od 161 stranačkih lista, 97 je samostalnih stranačkih i 64 koalicijskih lista). Prihvaćeno je i 41 kandidata nacionalnih manjina, koje biraju svoje zastupnike u XII. izbornoj jedinici.

U VIII. izbornoj jedinici, koja obuhvaća cijelu Istarsku i dio Primorsko-goranske županije, uključujući Rijeku, za glasove birača za 14 saborskih mjesta bori se ukupno 210 kandidata na 15 lista (na prošlim je parlamentarnim izborima bilo 26 lista), koje su sve stranačke liste (od čega 9 samostalnih i 6 koalicijskih lista), to jest nema nijedne neovisne liste.

U XII. izbornoj jedinici za zastupnika talijanske nacionalne manjine utvrđena su tri kandidata: Furio Radin iz Vintijana i njegov zamjenik Roberto Palisca iz Rijeke, kao kandidati grupe birača; Maurizio Zennaro iz Antonci i njegov zamjenik Ernie Gigante Dešković iz Opatije, kao kandidati grupe birača; Daniela Dapas iz Zagreba i njezin zamjenik Lovre De Grisogono iz Zagreba, kao kandidati čiji je predlagatelj Održivi razvoj Hrvatske-OraH; dok je na prethodnim izborima bio samo jedan kandidat (Furio Radin iz Vintijana, sa zamjenikom Robertom Paliscom iz Rijeke, kao kandidati grupe birača). Usput, Furio Radin je zastupnik u Hrvatskom saboru od 1992. godine, odnosno zastupnički staž mu traje neprekidno 23 godina (umanjen za jedan dan, jer se proglasio umirovljenikom na samo jedan dan, radi stjecanja povlaštene saborske mirovine), te se sada kandidirao po sedmi uzastopni put za zastupničko mjesto.

I na ovim, kao i na prethodnim parlamentarnim izborima, pripadnici nacionalnih manjina ostali su uskraćeni za Ustavnu mogućnost koja propisuje da "zakonom se može, pored općega biračkog prava, pripadnicima nacionalnih manjina osigurati posebno pravo da biraju svoje zastupnike u Hrvatski sabor". Kao i dosad zastupljenost nacionalnih manjina u Hrvatskom saboru, zajamčena Ustavnim zakonom o pravima manjina, sproved će se i svedena je na alternativna prava (ili/ili – opće biračko pravo u izbornoj jedinici svog prebivališta ili posebno biračko pravo kao pripadnici nacionalnih manjina u posebnoj XII. izbornoj jedinici) a ne na dopunska prava (i/i – posebno biračko pravo pored općeg biračkog prava).

Vežano uz parlamentarne izbore i biračka prava pripadnika talijanske nacionalne zajednice, smatram prijeko potrebnim iznijeti sljedeće dostupne podatke:

Ne budimo ovce, glasajmo za kozu!

Autor Zilli

Četvrtak, 29 Listopad 2015 07:25 - Ažurirano Četvrtak, 29 Listopad 2015 07:27

Godina izbora

Broj birača pripadnika talijanske nacionalne zajednice

Glasovalo birača

Broj birača koji su ostvarili opće biračko pravo

("politički glas")

Broj birača koji su ostvarili posebno biračko pravo

("etnički glas")

Broj birača koji nisu izašli na izbore

2003.

17.005*

Ne budimo ovce, glasajmo za kozu!

Autor Zilli

Četvrtak, 29 Listopad 2015 07:25 - Ažurirano Četvrtak, 29 Listopad 2015 07:27

10.536

(61,96%)

4.485

(26,38%)

6.051

(35,58%)

6.469

(38,04%)

2007.

16.589*

10.167

(61,29%)

Ne budimo ovce, glasajmo za kozu!

Autor Zilli

Četvrtak, 29 Listopad 2015 07:25 - Ažurirano Četvrtak, 29 Listopad 2015 07:27

5.359

(32,31%)

4.808

(28,98%)

6.422

(38,71%)

2011.

18.387**

11.541

(62,77%)

8.382

Ne budimo ovce, glasajmo za kozu!

Autor Zilli

Četvrtak, 29 Listopad 2015 07:25 - Ažurirano Četvrtak, 29 Listopad 2015 07:27

(45,59%)

3.159

(17,18%)

6.846

(37,23%)

2015.

18.699***

?

?

?

?

Ne budimo ovce, glasajmo za kozu!

Autor Zilli

Četvrtak, 29 Listopad 2015 07:25 - Ažurirano Četvrtak, 29 Listopad 2015 07:27

* Podatak proizlazi iz "Informacija o rezultatima izbora za članove vijeća i za predstavnike nacionalnih manjina", koji su održani 2003./2004. i 2007. godine, a koje je objavilo Državno izborno povjerenstvo na službenim internetskim stranicama (vidi: <http://www.izbori.hr/ws/index.html?documentId=DF2CA3FEF99BA5CBC1257C5C004BF6B4>).

** Dana 1. prosinca 2011. godine zaprimili smo odgovor Državnog izbornog povjerenstva u kojem nas izvješćuje da, na dan 30. studenog 2011., u Registru birača je upisano 18.387 birača pripadnika talijanske nacionalne manjine.

*** Dana 26. listopada 2015. zaprimili smo odgovor Ministarstva uprave u kojem nas izvješćuje da, na dan 15. listopada 2015., u Registru birača je upisano 18.699 birača pripadnika talijanske nacionalne manjine i to: 18.172 s prebivalištem u Republici Hrvatskoj i 527 bez prebivališta u Republici Hrvatskoj.

Iz navedenih podataka proizlazi da:

-broj birača pripadnika talijanske nacionalne zajednice koji su glasovali na izborima je stabilan i izražen u postotku iznosi otprilike 62%;

-broj birača pripadnika talijanske nacionalne zajednice koji ne izlaze na izbore je stabilan i izražen u postotku iznosi otprilike 38%;

-do 2003. godine broj birača pripadnika talijanske nacionalne zajednice koji su ostvarili posebno biračko pravo u XII. izbornoj jedinici (odnosno pravo na "etnički glas" i time pravo na zastupljenost u Hrvatskom saboru putem jednog svog izabranog predstavnika) bio je veći (i u apsolutnom iznosu i u postotku) od broja birača koji su ostvarili pravo na opće biračko pravo u izbornoj jedinici svog prebivališta (odnosno pravo na "politički glas");

-od 2007. godine broj birača pripadnika talijanske nacionalne zajednice koji su ostvarili opće biračko pravo (odnosno pravo na “politički glas”) je veći (i u apsolutnom iznosu i u postotku) od broja birača koji su ostvarili pravo na posebno biračko pravo (odnosno pravo na “etnički glas”);

-2011. godine omjer između birača koji su ostvarili pravo na “politički glas” i onih koji su ostvarili pravo na “etnički glas” je izrazitiji te iznosi 8.382 naspram 3.159 birača, a razlika od 5.223 birača je u korist onih koji su iskoristili pravo na “politički glas”.

Očigledno je da do 2003. godine relativna većina birača pripadnika talijanske nacionalne zajednice ostvarivala je posebno biračko pravo u XII. izbornoj jedinici (odnosno pravo na “etnički glas”). Ali od 2007. godine do danas relativna većina (koja postaje polako i apsolutna većina) birača pripadnika talijanske nacionalne zajednice ostvaruje opće biračko pravo (odnosno pravo na “politički glas”), te na taj način dokazuje da joj je bitniji. Osobno smatram da zaokret u navedenom omjeru, do kojeg je došlo na parlamentarnim izborima održanim 2007. godine, rezultat je politike “šetebandiere” iliti “radinizma”, čiji je promotor i realizator Furio Radin: dovoljno je navesti da je upravo Radinov glas bio 77 glas bitan za sastavljanje Sanaderove Vlade nakon parlamentarnih izbora održanih krajem 2003. godine. Osobno smatram da Sporazumi između predsjednika HDZ-a i mandataru za sastavljanje nove Vlade, Ive Sanadera, i zastupnika talijanske nacionalne manjine, Furia Radina, koji su sklopljeni 2003. i 2008. godine, predstavljaju najznačajniji razlog zbog kojeg je relativna većina birača pripadnika talijanske nacionalne zajednice odustala od “etničkog glasa” i odlučila ostvarivati pravo na “politički glas”. Naime, vjerujem da većini birača nije svejedno ukoliko se uspostavi da su podržali sa svojim glasom kandidata nacionalne manjine koji je potom u Saboru sa svojim glasom podržao političku opciju koju glasač ne bi nikad podržao (neovisno o kojoj je političkoj opciji riječ), jer i glasači pripadnici nacionalnih manjina su politička bića sa svojim mišljenjima, idejama i vrijednostima. Kandidati/zastupnici nacionalnih manjina mudro i promišljeno su šutjeli o tome koga će podržati nakon parlamentarnih izbora 2003. godine, te su im tada birači dali bezuvjetnu i slijepu podršku odnosno glas, kojeg su potom oni upotrijebili ovisno o situaciji i njihovim interesima, bilo općim bilo osobnim. Kao primjer dovoljno je sjetiti se da Furio Radin: -od 2000. do 2003. podržavao je koalicijsku Vladu lijevog-centra; -od 2003. do 2011. podržavao je koalicijsku Vladu HDZ-a, odnosno Sanadera pa Kosoricu; -a od 2011. do danas podržava koalicijsku Vladu Zorana Milanovića.

Dakako, bilo bi korektno i fer kad bi kandidati nacionalnih manjina prije izbora javno i jasno kazali koju će političku odnosno stranačku/koalicijsku opciju podržati, naravno uz prethodno predizborno potpisivanje sporazuma koji bi garantirao ostvarivanje njihovog programa. Činjenica je da su to dosad izbjegavali i logično je da se biračima to nije svidjelo. Jednom se može i “preveslati” birače, ali dvaput ne, te je sasvim logično da se broj “preveslanih” birača na

Ne budimo ovce, glasajmo za kozu!

Autor Zilli

Četvrtak, 29 Listopad 2015 07:25 - Ažurirano Četvrtak, 29 Listopad 2015 07:27

svim narednim izborima smanjuje u odnosu na prethodne. Jer se postavlja pitanje zašto glasati za manjinskog kandidata kad će onda možda isti podržati Vladu koju isti glasač ne bi nikada podržao politički? U tom slučaju, bolje je odmah glasati za političku opciju i odustati od glasanja za manjinskog kandidata. To bar jamči određenu sigurnost da se osobno podržalo određenu političku opciju i time direktno učestvovalo u podršci buduće Vlade. Stoga, birači pripadnici nacionalnih manjina trebaju dobro razmisliti kome će iskazati povjerenje pošto njihova podrška za bilo kojeg kandidata nacionalne manjine nesumnjivo će se pretočiti u Saboru u podršku bilo lijevoj bilo desnoj koalicijskoj Vladi, jer iz iskustva znamo kako ni jedna politička opcija (kako lijeva tako i desna) ne može “zdravo za gotovo” računati na podršku zastupnika nacionalnih manjina. Dosadašnji zastupnici nacionalnih manjina uglavnom su se povodili stavom: “važno je prikloniti se vlasti”. Jesu li ih pritom vodili osobni interesi, pobude ili nešto treće - to neka procijene birači. Kako se povijest ponavlja, ne bi me iznenadilo da se priklone “Domoljubnoj koaliciji” ukoliko ona na ovim izborima pobijedi, neovisno o tome što se toj koaliciji gotovo pa gadi svaka manjina, pa tako i nacionalna.

Nadam se da će na predstojeće parlamentarne izbore birači pripadnici talijanske nacionalne zajednice imati na umu sve prethodno rečeno. Moj osobni glas, iako jedan glas znači vrlo malo, biti će “politički glas”, odnosno u prilog političkih stranaka/koalicija, jer nemam namjeru preuzeti odgovornost za sve ono što bi mogao ili što će učiniti izabrani kandidat talijanske nacionalne zajednice a bez da je prethodno (u ovo predizborno vrijeme) jasno i glasno izrekao svoje političke stavove i namjere uz svoj program i time upoznao svoje birače, koji bi na temelju tih saznanja mogli prosuditi i odlučiti kome iskazati povjerenje svojim glasovanjem.

Nakon razmatranja programa i saznanja o istaknutim kandidatima stranačkih i koalicijskih lista u VIII. izbornoj jedinici, a pogotovo imajući u vidu njihov dosadašnji rad, dosljednost, vrijednosti za koje su se zauzeli i rezultate koje su postigli, sa sigurnošću mogu reći da ću glasati za koaliciju IDS-PGS-RI (Istarski demokratski sabor, Primorsko-goranski savez, Lista za Rijeku), jer navedene stranke smatraju da je talijanska nacionalna zajednica na istarsko-kvarnerskom području oduvijek prisutna, brojčano relevantna i kulturno značajna, te da je njena bitna i esencijalna autohtona komponenta. Nedvojbene su činjenice da IDS:

-oduvijek se zalaže i zalagati će se za osiguranje i provođenje svih stečenih prava te poboljšanje uvjeta rada i djelovanja autohtone talijanske nacionalne zajednice i drugih etničkih skupina prisutnih na istarsko-kvarnerskom području;

-zalaže se za zaštitu prava nacionalnih zajednica po načelima pozitivne diskriminacije, te u tom kontekstu smatra bitnim da se pripadnicima nacionalnih zajednica zajamči pravo na “politički” i na “etnički” glas (a po tom pitanju više se zauzeo IDS u Hrvatskom saboru sa svojim

Ne budimo ovce, glasajmo za kozu!

Autor Zilli

Četvrtak, 29 Listopad 2015 07:25 - Ažurirano Četvrtak, 29 Listopad 2015 07:27

prijedlozima i amandmanima nego li Klub zastupnika nacionalnih manjina!);

-od samog osnutka do danas, vjerodostojno se dokazao kao zaštitnik ljudskih i manjinskih prava, etno-nacionalnih različitosti i regionalnih posebnosti, suživota i međusobnog uvažavanja, i to kako u Istri, Rijeci i Kvarneru tako i u Zagrebu.

Uvjerenja sam da koalicija IDS-PGS-RI jamči da će se stečene vrijednosti na istarsko-kvarnerskom tlu, kao naša naslijeđena dobra, sačuvati i oplemenjivati, jer smatra da je to naša obaveza, te ih kao izvorna bogatstva želi prenijeti na naša buduća pokoljenja.

Zato, dragi moji čitatelji ne budimo ovce, glasajmo za kozu!